

*Jól csak a szívével lát az ember. Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.
(Antoine de Saint-Exupéry)*

**BULÁNYI GYÖRGY
TEMETKEZÉSI VÁLLALAT**

2010. január 9. délután 15,45 - és megszólal a telefon. Örömmel állapítja meg, aki a drót másik végén tartja a kagylót, hogy itthon vagyok, mert vonatindulásig még van egy kis ideje megköszönteni engem 91. születésnapomon. Megérkezik, én meg szokásomhoz híven vattolni kezdem. Családról, asszonyról. gyerekekről, unokákról meg az ősökről: B.ról, E.ról, D.ról. Aztán meg a Bokorról. Megtudom, amit amúgy is tudok. Felvevő közösségének létszáma: 13, a leadóé pedig: 6. Mióta ez a helyzet? Emberemlékezet óta. Szerencsére haláleset nem esett. Fialatok még. mostanában mennek nyugdíjba. Értsd: 1970 körül szerettem őket egybe. Én vagy más. A Nevüknincs. ill. a nekik a nevük. Még hátra van 20 esztendejük, az alatt eltemethetik egymást. Nem közös sírboltba. Nincs nekik, amire rávéshetnék: FUIT. Szép volt, jó volt, de vége lett. Mért?

Nem értem, és nem értem, hogy hol s hogyan élnek. Kik? Ezek a 13+6-ok. Az úrben vagy a világban, azaz az evilági országban? Magam az utóbbiban. Elmondom a hétvégem: 2010. jan. 7-én 10-től 14-ig Papok l., 18,45-től 21,45-ig Püski kör. Felszólalok ott én is. Ennek hatására időpontot kér és kap tőlem Szőnyi Judit: 2010 jan. 10-én 15 órára. De 17 órakor már jön Nemes Ákos, hogy vigyen Adyiligetre misézni, s még nem volt időm készülni. Mit tehetek? Felolvasom Juditnak a három olvasmányt, s megkérdem, hogy mit mondana ezekről ő Adyiligeten. Judit: Nagyon tetszenek neki Izajás, Péter joppei s az evangélium szövegei, de ő még nem ült végig életében egyetlen misét sem. Próbálta, de nem tudta elviselni a prédikációkat. A semmit gömbölyítették bennük a papok. Kezdek beszélni én: Hogyan búcsúzott el Jézus az anyjától, Máriától, hogy két nap erőltetett menet után az unokabátyjánál lehessen a Jordán partján. Közben pedig meghívom Juditot háztűznézőbe jan. 15-e 16,30-ra a Mag II.-be. Hát én nemcsak azokat szórazoktatatom közösségeimben, akiket 1970 körül szedtem össze. 1990 után ezeknek jó fele képpel sem fordul már felém. Elvitte őket az egyház vagy a globális töke csábítása. Segített rajtam Liptai András, aki a Ferenciek terén bérelt lakásában összegyűjtötte a '89 előtt üldözött spiritisztákat. Azért hívott, hogy le ne tévedjenek a jézusi útról. Jó tíz éven keresztül András lakásában beszélgettem négy heteként a betévedőkkel az őket érdeklő témákról. E tíz évnyi beszélgetéseknek lett a gyümölcse a '95 körül megalakult Mag I a Városmajor utcában. Tagjai a nálam is négy hónappal idősebb Gizike, a Bokor ez idő szerint legrégebben fiatal kislánya, Kundra Pista, Lombos Ida - no meg a később kihalászottak. A másik gyümölcs pedig a Pethényi közben, Vágújhelyi Feri lakásában összejövő Mag II. E két közösségben vagyunk közel húszan, de a háztűznézők száma biztosan felette van az ötvennek. Odébb álltak. Nem ilyen lovat akartak. Imádkozom értük most is. Egy üres szék visszavárja őket. Remélem, hogy Judit leragad székére. Miután biztosítottam Juditot, hogy vissza is hozzuk, kijött velünk Adyiligetre is, s életében először nem ment ki tíz perc után a templomból. Nem Ákos hozta vissza, hanem Kucsera

XVII. évfolyam 2. szám

2010. február

TARTALOM:

A Koinónia régebbi számai elérhetők: www.bulanyi.hu	
Bulányi György, Temetkezési vállalat	1645
Novák Gyula, Háborgok	1645
Bécsi Kiáltvány	1647
Sarló Csaba, Milyenek vagyunk...?	1648
Balaton Tamás, Amit megértettem a KIO-ból	1648
Faragó Ferenc, A posztmodern ál-mitoszok	1650
Musza Kornélia, Hálából Nektek	1652
Hegyi Béla, Delfinek	1655
Csutkai Eszter, Drága Gyurka bácsi...	1656

Szerkesztőség: Bulányi György, 1052 Bp., Piarista köz 1. V./505.

«Az emberi elköteleződés folyóirata – családunkért, nemzetünkért, mindenkiért – Isten Országá megvalósulásáért.»

Elérhetőség: bulanyi@freemail.hu, 06-1-48644-62; faragoferi@gmail.com, 06-20-9872-982

Sanyi, aki Kispestről jött, ami Judit pestszentlőrinci szálláshelyével határos. Lehet, hogy hazáig fuvarozta őt Sanyi. Mert a rendezés - mint mindig - tökéletes.

Nagyon reménykedem, hogy Judit kitörő lelkesedés fogadja majd pénteken, s ő is otthon érzi magát a Mag II-ben, s részünk lesz benne, ha egyszer majd végérvényesen hazaköltözködik Münchenből. A 13+6 mért nem találkozik emberekkel, akiket meghívjon háztűznézőbe? Mért nincs találkozásuk sem családban, sem azon kívül? Mért ez a helyzet nemcsak a Nevenincsben és Fúlyaszélben? A Bokor majd egészében mért állt le a Jézustól tanult és mégis elfelejtett buzgalom? Mért nincsen ön magunk előtt sem már hitele tulajdon szavunknak? Sokféle válasz adható e kérdésekre. Érkezik-e olvasói levél? Ha nem érkezik, menthetetlenek vagyunk. Csak a holtakat nem ébreszt trombitaszó.

NOVÁK GYULA

HÁBORGOK

A Koinónia 2010. januári számában olvastam Bálint Miklós Nyílt levelét. Tulajdonképpen ez a címe: Nyílt levél a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia főméltóságainak.

Észrevételeim:

1. Mi az, hogy főméltóság?

Jézus egyházában lehet ilyen? „Nem nagyobb a tanítvány mesterénél, sem a szolga uránál. Legyen elég a tanítványnak, ha olyan, mint mestere, s a szolgának, ha olyan, mint ura.” (Mt 10,24-25a)

Aki a szolga Jézus mellett méltóság kíván lenni, az semmit nem értett meg a Mester szavaiból.

2. „Nagyméltóságú és Kegyelmes Érsek Atya!”

Az első jelzőről már szoltam fönt.

Kegyelmes? Lássuk, mi ennek a szónak az objektív jelentése! Forrás: Magyar Értelmező Kéziszótár, Ak. Kiadó, 2. kiadás, 2003. 1. jelentés: irgalmas, könyörületes. 2. jelentés: kegyes. (Ennek 1. jelentése pedig kegyet osztogató, nagylelkű.) 3. jelentése: uralkodók, főnemesek, miniszterek, ill. hasonlóan magas rangú személyek megszólításában.

Nyilvánvaló, hogy esetünkben a 3. jelentéssel van dolgunk.

„Ti ne hívassátok magatokat rabbinak, mert egy a ti mesteretek, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok. Atyának se szólítsatok senkit a földön, mert egy a ti Atyátok, a mennyei. Tanítónak se hívassátok magatokat, mert egy a ti tanítótok, Krisztus. Aki nagyobb közületek, az a szolgátok lesz.” (Mt 24,8-11)

Nem kellene végre komolyan venni Jézus szavait? Ennek értelmében az érsek a mi szolgánk, de legfeljebb testvérünk. Akinek ez nem elég, azt legcélszerűbb levegőnek nézni, miként tette Jézus Kaifással (letartóztatásáig). Vagy el tudjuk képzelni amint Jézus ilyen alázatoskodó, önbecsülését semmibe vevő folyamodványt készít Kaifásnak?

3. „Excellenciás Püspök Urak!”

Excellenciás: nagyméltóságú, kegyelmes. L. föntebb!

4. A szerző a Teremtőt szeretőnek és nagylelkűnek nevezi. Ebben igaza is van. Ám a folytatás erősen vitatható: „Nemzetünk ezt a nagylelkűséget és végtelen szeretetet jól érezte a honvisszaszerzés, majd az államalapítást követően, amikor István királyunk vezetésével felvette a kereszténységet.” Az Ószövetség izraelitái hihették, hogy Istennek van kedvenc népe, amellyel az Isten kivételez más népek rovására. De mi? Érdekes lenne a „honvisszaszerzés” és a kereszténység „felvétele” áldozatainak történelemlékönyvét elolvasni. De hát tudjuk, a győztesek írják a történelemlékönyveket...

5. „A kereszténység, mint eszme azért él napjainkban is, mert annak megváltó és üdvözítő jellegét évszázadokon keresztül megtapasztaltuk.”

Csaknem üres frázis. A történelem arra tanít, hogy – sajnos – különbséget kell tennünk a jézusi tanítás és a kereszténység között. Még akkor is, ha az utóbbi az előbbit részben (több helyütt eltorzítva) tartalmazza. Pál „apostol” óriási aktivitása következtében az előbbinek tiszta tartalma nehezen mutatható föl. A történelem ismerői az utóbbival találkoztak, ami több botrányt, mint követendő mintát mutatott. Egyértelműen ennek következménye, amit ma Európában átélünk, s ami e földrészen nagy valószínűséggel vár ránk: kisebbségbe szorulásunk.

6. „Isten ajándéka áldozat volt, ...”

Mire gondol itt a szerző? Nincs bátorságom kitalálni.

7. „... s fia Jézus Krisztus önként vállalt keresztthalála példa azok számára, akik vállalták a harcot az emberiség, a nemzet és a keresztény hit védelmében.”

Egészen másként látom ezt:

a) Jézus semmiféle harcot nem folytatott, tehát ilyen példát nem adhatott.

b) Nagy tévedés azt gondolni, hogy Isten tőlünk azt várja, hogy harcoljunk a fölsoroltakért. Semmiféle harcról nem lehet szó; sem ökölrel, sem rakétával. Elég, ha – Jókaitól vett parafrázissal – szeretünk mind a vérpadig.

8. „Ilyen áldozati bárányként tekinthetünk azokra a vértanukra is, akik Aradon 160 éve életükkel fizettek a Kárpát-medencében élő népek boldogulásáért. Ezért tisztelhetjük őket szentként, és tiszteljük az Őszentsége a mindenkori Pápák által Rómában kanonizált, szentté avatott szentéletű embereket is, mint Szent István királyt, s a többi szenteket.”

A szerző fogalmazása következetlen: az aradi vértanúk tekinthetők áldozati báránynak, de nem lehetnek szentek. Lássuk a szótárt! Szent: erkölcsi értelemben teljesen tökéletes. Egy tábornok a szabadságharcban nem csak potenciálisan, hanem aktuálisan is tömeggyilkos volt.

Tudom, a szótár és sokak véleménye szerint nem kifogásolhatom az „Őszentségét”, de nagyon ízlésem ellen való. Bátorodom kijelenteni, hogy a fentiek alapján tömeg- és rokongyilkos István királyunkat – és gyaníthatóan sok más – sem helyes szentként tisztelni. Itt látható élesen a jézusi tanítás és a kereszténység közti különbség.

9. „»Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, hiszek egy isteni örök igazságban, hiszek Magyarország feltámadásában.« Ezek a szép mondatok, a Trianonban elszenvedett ország-csonkolást követően váltak napi gyakorlattá keresztény magyar emberek százezreinek ajkán. Sajnos napjainkra leszáradtak nyelvünkről e tanúságtévő gondolatok.” Igyekszem megérteni a trianoni traumát átélt honfitársaimat. Szörnyű volt. Biztosan. De gondoljunk két dologra. Az egyik: a határok tologatásának – mindkét érdekelt számára – igazságos módja lehetetlen. A másik: Nagy-Magyarország lakosságának 54,5%-a volt magyar. Ez az arány azóta számunkra romlott. Emlékszünk a '90-es évekbeli délszláv háborúkra? Hány ilyen várt volna ránk (esetleg körben, egyidejűleg), ha nincs Trianon? És könnyen lehet, hogy ezek végeredményeképp még területileg is rosszabbul jártunk volna (a vérveszteség mellett).

10. A szerző helyteleníti az egyházmegyék trianoni határokhoz igazítását, „... melyet az Antall-kormányzat idején a Magyar Katolikus Püspöki Kar kérelmére cselekedtek meg a Vatikánban. Ez a sokak számára megmagyarázhatatlan, a hit emberei által elkövetett ballépés, a magyar feltámadás reményén halálos sebet ejtett.” Püspökeink ebben az esetben helyesen cselekedtek.

Jó lenne így vélekednünk: a fennálló határokat az igazságosság szempontjából nem értékeljük, mivel ilyen értékelés objektív módon nem lehetséges; hanem végérvényesnek tekintjük, amelyet sem erőszakos, sem békés eszközökkel megváltoztatni nem szabad. (Ez a bátor és őszinte megnyilatkozás eleve lehetetlenné tenné a szomszédos országok politikusaik azt a fajta, sokszor tapasztalt kalandorságát, amely a szomszéd ország területi revíziójával riogatva mérgezi a légkört az érintett országok lakosai között.)

11. A szerző etnikailag elfogadhatatlanul türelmetlen: tiltakozik a Gyulán fölállítandó, néhai román ortodox püspök szobra ellen. Semmi konkrét panasz nincs a szobra ábrázoltját illetően, csakis a nemzetisége. Ilyen hozzáállással nehéz lesz megteremtünk a testvéri egyetértést a szomszéd népekkel.

12. „Ugyancsak köszönet illeti a keresztény tábor szakadár ágát, a reformátusokat is!”

Hát ez már botrányos! Mit képzel magáról/magunkról a szerző e megbélyegzéssel?!

13. „Hiszem, hogy az egymás iránt érzett végtelen szeretet meghozza gyümölcsét, s az egymásra találás olyan pozitív energiákat szabadít fel e térségben, ...”

A nemzeti és felekezeti önzés igen távol áll a végtelen szeretettől. Vagyis a szerző írása nyomán biztosan nem szabadulnak föl pozitív energiák.

BÉCSI KIÁLTVÁNY AZ EGYHÁZJOG ALAPVETŐ MEGÚJÍTÁSÁRÓL

Az Osztrák Katolikus Egyház reformmozgalmainak „Egyházreform és emberi jogok” címmel 2009. november 20-án Bécsben megtartott tanácskozása erős érvekkel támasztotta alá, hogy a római katolikus egyházjog (Codex Iuris Canonici, 1983) tarthatatlan. A Kánonjogi Kódex többszörösen ellentmond a Biblia tanításának és a II. Vatikáni Zsinat határozatainak éppúgy, mint a napjainkban általánosan elfogadott alapvető emberi jogoknak. Ezért nyomatékosan felszólítjuk az egyház illetékes vezető szerveit, hogy haladéktalanul szüntessék meg e súlyos hiányosságokat – amelyek jelentős mértékben veszélyeztetik az egyház hitelét –, egyúttal pedig az egyház népe és az egyházvezetés között tényszerűen már bekövetkezett szakadást. Szükséges, hogy az egyház vezetői kezdeményezzék az egyházi alkotmány alapvető megújítását és feltétel nélkül hitet tegyenek az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (1948), az Európai Emberjogi Konvenció (1950) és az Egyesült Nemzetek Emberjogi Szerződése (1966) mellett.

Ez mindenképp az alábbiakat jelenti:

a római centralizmus helyett a szubszidiaritást, amelyet a katolikus társadalmi tanítás szorgalmaz, és amely megfelel a helyi egyházak igényeinek, továbbá

kollegiális és szinodusi tanácsadó testületek döntési joggal történő felruházását, hogy ezáltal a tekintélyelvű klerikalizmust testvéri egyetértés válthassa fel.

Mindehhez nélkülözhetetlen

a nők és a férfiak teljes egyenjogúságának és életformájuk szabad megválasztásának elismerése: a házasság és a papi szolgálat nem zárják ki egymást;

olyan, tisztességes eljárásjog bevezetése, amely legalább a jogállami intézkedések és a független bíróság normáinak megfelel.

A tanácskozásra egybegyűlt katolikusok a keresztségben és a bérálásban nekik juttatott felelősségük tudatában arra kötelezik magukat és szólítják fel egymást, hogy életüket ezen alapelvek szerint alakítsák, a belőlük fakadó igényt egyházi elkötelezettségük valamennyi szintjén érvényesítsék és széles körű megvalósításán fáradozzanak.

Bécs, 2009. november 27.

„Laieninitiative” [Laikus Kezdeményezés], Plattform „Wir sind Kirche” [Egyház Vagyunk Mozgalom], „Priester ohne Amt” [Szolgálaton kívüli Papok], „Pfarrerinitiative” [Plébánosok Kezdeményezése]

Magyarázat a Bécsi Kiáltványhoz

Az egyház súlyos válsága A válság tünetei: az egyház csökkenő jelentősége az emberek életében; a hit nagy fokú visszaszorulása a társadalomban, az egyháztagok és lelkipásztorok drámai megfogyatkozása. E válság nem korlátozódik Ausztriára és Európára, de itt hamarabb és kivált egyértelműen mutatkozik meg. Pluralista társadalmakban az egyház nem támaszkodhatik többé áthagyományozott struktúrára. Igehirdetését és cselekvését hitelre méltó módon kell elfogadtatnia. Az egyház csak akkor jogosult társadalomkritika megfogalmazására, ha figyelembe veszi a korszerű tudásformákat és napjaink társadalmi rendjének normáit. Elkötelezett katolikusok a II. Vatikáni Zsinat óta törekednek rá, hogy az egyházvezetést irányváltásra ösztönöz-

zék. Fáradozásaik eredménytelenek. Róma még csak rendezett párbeszédre sem hajlandó a régóta világszerte fellépő reformerőkkel. Sőt azoknak viseli gondját, akik a II. Vatikáni Zsinat által kezdeményezett megújulást is elutasítják.

Az egyházjog megújítása Sürgetően szükséges tehát, hogy az egyházvezetés gondolkodásmódja gyökeresen megváltozzék, s hogy ez a változás az egyházi struktúra korszerűsítésében fejeződjék ki. A hierarchia nem azonos az egyházzal, hanem szolgáló funkciót tölt be az egyházban. Minden igazság és tekintély az egyház egészét illeti meg, ezért a hierarchia kizárólagos igénye az igazság és a szabályozó hatalom egyedüli birtoklására át kell, hogy adja helyét a teljes egyháznép törvényes jogának az együttműködésre. Minthogy ezt a hatályos kánonjogi kódex semmilyen módon nem teszi lehetővé, ki kell dolgozni az egyházjog alapjaiban megújított változatát. A felülvizsgálatnak a különböző emberjogi nyilatkozatokhoz kell igazodnia.

Az egyház alulról épül Minden helyi egyház – a plébániai közösségtől az egyházmegyén át egészen a térségi egyházig – a szó teljes értelmében egyház, s nem a római központ „helyi képviselője”. Az egyház alulról épül, miként ez az Újszövetség idején a házi gyülekezetekből kiindulva történt. A szubszidiaritás elve ezért mindenfajta egyházi rend alapvető feltétele. Ugyanakkor a hit egységének megőrzése érdekében szükség van a helyi egyházak közti intenzív kapcsolattartásra. A püspöki szolgálat legfőbb feladata ennek előmozdítása. Jézus nyomatékosan kijelenti, hogy követőinél ne úgy legyen, mint a politikai hatalom birtokosainál, akik uralkodnak népeik felett (Mt 10,42–43).

A szólásjog hagyománya Az „egyházi demokrácia” szokványos hivatali elutasítása abból a gyanakvásból fakad, hogy vannak, akik az egyházat saját lényegétől idegen politikai rendszer keretei közé akarják szorítani. Holott a közös zsinati és szinodusi döntéshozatal valójában olyan ősi egyházi hagyományon alapszik, amely a szerzetesek káptalani gyűléseiben ma is tovább él. E döntéshozatalban mindig is részt vettek laikusok, hiszen „Isten gyermekeinek hívnak és azok is vagyunk” (1 Jn 3,1). A vitás kérdések tisztázásában már az apostoli zsinaton részt vett az egész gyülekezet (ApCsel 15,22). Ha komolyan vesszük minden keresztény testvériségét, akkor a klerikusokból és laikusokból álló osztálytársadalom történelmi kialakulása fejlődési rendellenességként értékelhető. Minden kereszténynek joga van hozzá, hogy számon kérje az evangélium követelményeit. Ezzel szemben egészen mostanáig még a II. Vatikáni Zsinat által meghirdetett püspöki kollegialitás hatásai sem érzékelhetők; éppígy a különböző egyházmegyei szinodusok reformkezdeményezései is évtizedek óta eredménytelenek. Strukturális változásokat a népszavazás kísérletei – mint például a milliányi aláírást felmutató „egyháznépi kezdeményezés”, valamint a „Párbeszéd Ausztriáért” fórum döntései – sem idéztek elő. Ez a tarthatatlan állapot nem üres szándéknyilatkozatokkal, hanem csakis új, jogilag rögzített szabályokon alapuló, megváltozott magatartásmóddal számolható fel.

Nincs férfi és nő A nők és a férfiak egyenjogúsága megfelel a természetjognak, azaz nem a különféle emberjogi nyilatkozatok mondják ki elsőként; egyszersmind a keresztény üzenet alaprétégehez is hozzátartozik. A Galatalevél ősi keresztényi formulája megszünteti az etnikai, társadalmi és gender-korlátokat: „nincs többé zsidó és görög, rabszolga és szabad, férfi és nő, hiszen mindnyájan egyek vagytok Krisztusban” (Gal 3,28). Ez az alapelv az egyháztörténelemben „feledésbe merült”, a katolikus egyház jelenlegi katekizmusában pedig háttérbe szorul. A nő

leértékelése ily módon szorosan összefügg férfi-nő-kapcsolat leértékelésével. Az egyenjogúság az életforma szabad megválasztását és a karizma ajándékára adott szabad választ jelenti. Az egyházvezetés rendelkezései nem érvényteleníthetik ezt az alapjogot, ha e rendelkezések nyomán annak lényegi magja szenvedne kárt. A tanácskozás résztvevői ezért kifejezésre juttatták, hogy hogy Istentől meghívott nőknek is joguk van a diakonátusra és a papszentelésre. Az élethossziglan kötelező cölibátus ellentmond a Bibliának és a természetjognak – megszüntetését az emberi méltóság írja elő. Ez az intézkedés nemcsak a paphiányt enyhítené, hanem véget vetne a kapcsolatban élő papok körüli képmutatásnak is, melyet az egyházvezetés kényszerít ki. Csak „a mennyek országáért vállalt nőtlenység” önkéntessége lehet ugyanis hiteles tanúságtétel.

Középkori per jog A Kánonjogi Kódexben előírt, vitás egyházi ügyekre vonatkozó eljárásjog nagymértékben ellentmond a jogállami környezetben évszázadok során kialakult szabályoknak, melyek célja a tisztességes eljárás és a független bíróság szavatolása. Az egyházi eljárásjogban középkori szokások rögzültek. Hiányzik a bizonyítékok közvetlen és szabad bírói mérlegelése. A személytelen, mindössze dokumentumok vizsgálatán alapuló eljárás során sem a feleket, sem a tanúkat nem hallgatják meg; a döntéseket hézagosan indokolják és latinul, fordítás nélkül hirdetik ki. Mindez vétség az ellen az alapjog ellen, hogy „mindenki igényt tart ügyének méltányos és megfelelő határidőn belüli meghallgatására” (Emberi Jogok Európai Konvenciója, 6. cikkely). Épp tanfegyelmi eljárások és házassági perek bonyolítása történik hiteltelen módon és megengedhetetlenül hosszú határidővel, s végződik olyan ítéletekkel, amelyek nem állják ki a kritikai értékelés próbáját.

Figyelmeztetés egy történelmi vétségre Az egyház jogrendjét még mindig egy olyan, a hajdani hatalmi pozícióból fakadó szemléletmód határozza meg, amelyet műveletlen és ennyiben kiskorúnak tekintett emberekkel szemben valaha megengedhetőnek tartottak. A hivatali egyház feljogosítva érzi magát arra, hogy elutasítsa a sok ízben előterjesztett reformjavaslatokat. A reformmozgalmak javaslatai megfelelnek számos teológusnő és teológus felfogásának és nyitott gondolkodású, felelős egyházi vezetők támogatását is élvezik. E javaslatok mindmáig némaságba ütköznek, jóllehet az érvényes normák egyszerű megváltoztatásával gyakorlattá válhatnának.

Az az ellenvetés, hogy az ilyen kérdéseket csak világméretben s csak zsinati keretek közt lehetne megoldani, nem egyéb, mint a jelenkori felelősség hátrítása. Hiszen ha szükséghelyzet áll elő, haladéktalanul és minden rendelkezésre álló eszközzel orvosolni kell. Az egyházvezetés nem vonhatja ki magát e felelősség alól, ha nem akar történelmi vétséget magára róni. Az egyházvezetés gyakorlata és a hatályos egyházjog nap mint nap vét az emberi méltóság ellen.

Sértő és megalázó intézkedéseket hoz, jogaitól foszt meg embereket. Ahol ez megtörténik, ott a Jézus és a bibliai hagyomány példáján iskolázott lelkiismeretnek kiváltképpen kötelessége, hogy a szolidaritás jegyében hatékonyan emeljen szót az egyház és a társadalom szegényeiért és megaláztatottaiért.

SARLÓ CSABA

MILYENEK VAGYUNK ÉS MILYEN VILÁGBAN ÉLÜNK?

„A világon több mint egy milliárd ember szenved az éhségtől

Az élelmezési válság – amelynek következménye, hogy a világ lakosságának egyre nagyobb hányada szenved az éhségtől nem enyhült, sőt, új és drámai csúcspontot dönt. Mintegy hatod része a föld lakosságának – több mint egy milliárd ember – éhezik a FAO (az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete) adatai szerint.

A számok nem mondanak el mindent: hogyan tudnák elmesélni azoknak a családoknak mindennapi drámáját, akik alig vagy egyáltalán nem jutnak élelemhez. Az biztos, hogy a probléma olyan méreteket öltött már, hogy nem tudják felszámolni és még csak átlátni sem a nemzetközi szervezetek. Először mondhatjuk ki, hogy a fejlett országokban is jelentősen emelkedett azoknak a száma, akik rosszul tápláltak.

Az élelmiszerválság újra szembesít a legnagyobb globális problémákkal: a mezőgazdasági termeléssel, a klímaváltozással, a gazdasági és pénzügyi válsággal, a nemzetközi kereskedelmi szabályokkal, a világ északi és déli részének együttműködésével, a fegyverkezés és a korrupció jelenlétével a szegény országokban. Egy csomó nehezen megoldható problémának eredője az élelmiszerhiány, ami befolyásolja a családok mindennapjait. A FAO által közzétett adatok tiszta képet adnak: ma egymilliárd-húszmillió ember éhezik a földön. Az előző évhez képest (2008.) 11 % - kal több ember éhezik, ez pedig a gazdasági világválságból és az élelmiszerárak növekedéséből adódik. A FAO kiemeli: az alapvető élelmiszerek ára a 2006. évhez viszonyítva 24 % - kal, 2005. évhez viszonyítva 33 % - kal magasabbak.” (Agencia Fides, 2009. június 22.)

Eddig a hír. Következzenek kérdéseim, észrevételeim.

Mi az élelmezési válság?

Keveset termelünk, vagy egyenlőtlen az elosztás?

Egyikünk éhezik, másikunk kidobja a már megenni nem bírt maradékot?

Vétlenek vagyunk-e a klímaváltozásban?

A pénzügyi válság minek a következménye?

Ki ellen fegyverkezünk egy egypólusú világban?

Nézzünk tükörbe!

Lehetek-e Jézuskövető ha közben

- elfogadom, kiszolgálom a hatalmat,

- mérhetetlen fogyasztással túlterhelem a Földet,

- ha többet akarok kapni, mint adni.

Két út között (kiszolgálás, éhezés) választhatok, vagy tengődhetek a senki földjén.

Vagy lehetséges egy másfajta megoldás (önfenntartás)?

Ha létezik, várhatok-e még, vagy már el kell indulnom rajta?

Járhatok-e rajta egyedül vagy csak közösségben?

BALATON TAMÁS

AMIT MEGÉRTETTEM A KIO-BÓL

1. rész: Miféle ország az Isten Ország

Egy cikksorozatot szeretnék írni a KIO-ból (Bulányi György: Keressétek az Isten országát). Nagyképűen hangzik ez a cikksorozat szó, inkább egyfajta numerusonkénti summának nevezhetném. Egy ilyen nagyszerű írást (KIO), életművet, nem elég olvasni. Többször kell elolvasni, folyamatosan olvasni kell, főleg annak, akit megérintett Jézus

életműve és meg akarja érteni, hogy mit jelent helyesen szeretni önmagunkat, és a megértésen túl, tenni is akarja, helyesen akarja tenni. Most úgy gondolom Isten is önmagát akarta szeretni, amikor belefogott a teremtésbe. Miért teremtett minket? Olyan egyedül érezhette magát, mint én, most, így pár nélkül. Belekezdett a teremtésbe és rögtön feladatul nem kevesebbet vállalt, minthogy mindentadóan teljes anyai szeretettel szereti teremtményeit. Bele kell-e kezdenünk nekünk is a teremtésbe? Hát legalább egy önfenntartóbb életmódba biztosan.

Olvasom a KIO-t, nem csak egyedül, hanem közösségeimmel is. Meg akarom érteni Jézust. Gyurka bácsi a kezembe nyomta, hát elkezdtem olvasni. Eljutottam a második kötet végéig, amikor bekerültem egy közösségbe, ahol a KIO feldolgozása volt a fő téma. Ő hát én már ezt olvastam - gondoltam, mégsem tudtam egy jó kérdést feltenni úgy, hogy ismét el ne olvastam volna az adott részt. Hogy lehetek ilyen buta, hogy minden kiesik a fejemből. Ami nagyon érdekelt, az valahogy jobban megmarad. Tehát nem érdekelt, csak muszájból olvastam? Nem tudok erre egyértelmű igennel vagy nemmel válaszolni. Most úgy gondolom, foglalkozni akarok vele, de úgy, hogy a lehető legtöbb megmaradjon, ezért részenként haladva írok egy summát belőle, ami megérintett, vagy amit nem értek vagy nem értek vele egyet.

De, hogy ne legyek egyedül, mert az ember egyedül semmit nem ér, megpróbálom vitaindító cikksorozatnak publikálni. Aki úgy érzi, van mondanivalója, véleménye, válaszai, ossza meg velem és a többi érdeklődővel. S remélem, lesznek olyanok is, akik kedvet kapnak, hogy elolvassák ezt a remekművet, a KIO-t. Sokszor gondolkodok vissza 5-10 évvel ezelőtti magamra, és jövök rá milyen buta, éretlen voltam mai önmagamhoz képest. Tehát fejlődőképes vagyok, örülök neki. Várakozással teli örömmel készítem ezt a jelenlegi tudásszintemnek megfelelő KIO summát. Mennyire változtat meg, alakítja át gondolkodásomat? Remélem annyira, hogy többet tudjak adni.

Prélude

Feladatunk egy olyan szemlélet megértése és magatartásmód elsajátítása, amelyet Jézus örömhírében tanított. Ez az örömhír Isten Országában élők és élni akarók szemlélet és magatartásmódja. Jézus megmutatta és megtanította nekünk, mit kell tennünk (milyen magatartást kell felvennünk), ahhoz, hogy bejussunk Isten Országába. Elénk élte a hogyanját is, tehát alapvetően feladatunk, hogy megismerjük, megértsük Jézust, és a megértettek szerintire alakítsuk magatartásunkat, cselekedeteinket. Hogy ezen az úton elinduljunk, a lehető legjobban meg kell ismerkednünk azzal a világgal, és szabályaival, ahová be akarunk jutni. Első olvasatra az ország és a világ szó különböző értelmezései kavarnak bennem. Tisztázásképpen összegyűjtöm mik is ezek a kifejezések, elnevezések – mert egyértelmű, hogy szükséges alkotott fogalmainknak nevet adni, hogy kiigazodjunk közöttük és hivatkozhatunk rájuk.

Elnevezések, amelyek fogalmait meg kell értenünk:

- Isten Országá;
- Sátán Országá;
- Evilági Ország.

Kezdjük rögtön az utolsóval: Evilági Ország, amibe nem tartoznak bele a nem evilági országok. Tehát a világ szó egyértelműen egy nagyobb egységet jelent, mint az ország szó. És talán úgy célszerű csoportosítani vagy halmazt készíteni, hogy a világ tartalmazza az ő országait. Több világ is van és mindegyik tartalmazhat több

országot is. Így tehát az „evilági” jelenti a földet és a rajta lévő (földrajzi) országokat, vagyis mindent, amit materiális világnak (kézzelfogható anyagi) hívunk. Meghatározás: [http://wikiszotar.hu/wiki/magyar_ertelmezo_szotar/Vil%C3%A1g_szerint:_világ_\(főnév\):_1._a_föld_és_a_rajta_lévő_összes_ország_és_ember_együtt.](http://wikiszotar.hu/wiki/magyar_ertelmezo_szotar/Vil%C3%A1g_szerint:_világ_(főnév):_1._a_föld_és_a_rajta_lévő_összes_ország_és_ember_együtt.)

Ennek az ellentéte: a nem evilági, tehát immateriális (minden létező érzékfeletti) világ. Ezen országok közül pedig az egyik Isten Országá: ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. (Jn 18,36), amelyből a κόσμος, -ou szó jelentése: világ, világrend, és nyelvtanilag a κόσμου szó hímnem, egyes szám, birtokos eset: világé-t jelent. Így nyersen fordítva: „Az én királyi uralmam nem e világból való”.

Jézus nem akarja, hogy elhagyjuk ezt a világot, hanem arra kéri atyját, hogy védjen meg minket a rossztól, (Jn 17,15). Jézus azt mondja: „Az Istennek királysága nem szemmel láthatóan jön el nem mondhatják majd azt: Lám itt, vagy amott van. Lássátok, az Isten királysága bennetek van.” (Lk 17,20-21) Ha az Isten királysága az Isten országában van és ez bennünk van, akkor következőképpen átfedésben kell lennie az evilági országokkal, mivel meghatározásunkban az emberek is beletartoznak Evilág-ba. Tehát nem Evilági Országból való, de nincs kizárva, hogy még Evilági Országban élőként, ne tartozhassunk bele és legyünk benne Isten Országában. Tehát csak rajtunk fordul, hogy Isten Országához tartozunk, vagy nem, hiszen magatartásunk határozza meg. Így, tudhatjuk már azt, hogy Isten Országá és az Evilági Ország nem állnak szemben egymással.

Most nézzük meg a Sátán Országát. Ha nem Evilági Ország, tehát ez az ország is immateriális (minden létező érzékfeletti) ország, akkor mért ajánlja fel Jézusnak az Evilági Országokat (Mt 4,8-9) mintha sajátja lenne, mintha az ő országa lenne? Vajon beleértette-e a Sátán az emberek összességét is az Evilági Országok felajánlásakor? Jézustól tudjuk, hogy a Sátánnak is van Országá, amely Isten Országá ellen dolgozik. Jézus viszont a Sátán Országá ellen dolgozik. S a Sátánt Evilág fejedelmének mondja (Jn 14,30). Hogy lehet ez? Most akkor azonos az Evilági Ország, és a Sátán Országá? Ha teljesen azonos lenne, akkor Jézus összegyűjtené és elvinné övéit. De csak arra kéri Atyját, hogy védjen meg minket a rossztól. Jézus Evilág világgosságának nevezi magát (Jn 8,12). De azt is közli velünk, hogy van egy nagy hatalom is a világban, a sötétség. Ami ellen úgy tudunk küzdeni, ha követjük Jézust és a világgosság fiai leszünk.

Tehát Evilági létünk lehetővé teszi, hogy döntsünk, melyik országba akarunk tartozni, Evilág határain kívül is, azaz részei lehetünk olyan országoknak is (egyszerűen cselekedeteink által meghatározott magatartásunkkal), amelyek nem Evilágból valók. Ebből következik, hogy az ember nem lehet csak materiális lény. Ha így gondolkodunk, akkor az Evilági Ország Isten és a Sátán közös működési területe, sőt a mi emberi világunk működési területe is. Milyen viszonyban vannak ezek az országok egymással? Jézus Evilági Országba jött és azt akarja, hogy az emberek a világgosság fiai legyenek, s a Világ Fejedelmétől, a sötétségtől, Evilág nagyhatalmától, óv minket. De a döntés a miénk. Evilági országban él fizikai testünk, de dönthetünk, hogy szellemünk melyik országhoz tartozzon Isten Országához, a világgossághoz vagy Sátán országához, a sötétséghez. Mindkét ország bennünk él, rajtunk fordul, hogy magatartásunkat melyikhez igazítjuk.

Így fogalmaink átrendeződnek és kétféle Világot tudunk megkülönböztetni: Evilági-Isten Országát, és Evilági-Sátán Országát. Talán még ezek is összefolynak, mert tapasztalom magamon, hogy mindkettő megvan bennem és egyszer Isten

Országához közeledek, aztán hirtelen megfordulok és a Sátán Országát erősítem. Hogy melyikhez tartozom jobban? Úgy szeretném, hogy Isten Országához és Sátán Orzága teljesen szűnjön meg bennem. De elég erős vagyok-e, ahhoz, hogy vágyaimat legyőzzem, és előítélet nélkül, felebarátom életét, - akár csak pillanatnyi helyzetén javítva -, jobba tegyem? Néha sikerül, inkább ritkábban. Szeretném, hogy egyre többször sikerüljön! Csak rajtam fordul! A szívemben azt érzem, minden ismeret, könyv, és tanulás nélkül is, ha bántok valakit az bennem is rossz érzést kelt. Ha adok, ha szeretek, az nekem is örömet okoz. Szeretnem kell tehát magam, hogy egyre több ilyen örömöm legyen, s keresztemet elfogadva követhessem Jézust. Ezért meg kell ismerkednem vele (aki már több mint 2000 éve elhozta az örömhírt), hogy megtudjam honnan jött, miért jött, mi az út oda. Ismerjük meg Jézus Országát! Ebben segít nekem a KIO! És Neked?

(folytatás következik)

FARAGÓ FERENC

A POSZTMODERN ÁL-MÍTOSZOK (DEMOKRÁCIA, HALADÁS, GLOBALIZÁCIÓ, ESÉLYEGYENLŐSÉG)

„Mindenféle fajta rezsimit azzal védelmeznék,
hogy demokráciának nevezik...”
(George Orwell)

Minden kornak megvan a maga mítosza, mi több mítoszrendszer. Miért lenne ez másként az agyondi-csért és agyonszidott korunkban, a posztmodernben? A modernkori mítoszok – önkényes felosztásom szerint - három fő csoportba sorolhatók: *teremtésmítosz*, *halál-mítosz*, *ál-mítosz*. Az ál-mítosz a mindenkor hatalom kreálmánya az elnyomottak szellemi féken tartására. A hatalom a történelem során már egy jó ideje mindig egyben erőszak szervezet is, mely erőszaknak a megnyilvánulása lehet fizikai és szellemi, és a kettő együtt is. Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a hatalom nem szükségszerűen erőszakos és nem is mindig volt ilyen jellegű. Ez a jelleg a társadalom természetes rendjének felborulása után állandósodott. Az emberi társadalom nem homogén massa (csak a tömeg ilyen), hanem egy természetesen szerveződő struktúra mentén, hierarchikusan (=szent uralom) rendeződő felépítmény. Eredetileg - a ma nagyon rosszul hangzó - kasztrend volt ilyen, amely négyes tagozódást mutat: a *brahman*, a *ksátrija*, a *vaisja* és a *sudra*.

- A *brahman* a pap, az orvos, a tanító, a gondolkodó, az aszkéta, a szent; a kontemplatív szellemiség őrzője.
- A *ksátrija* a kormányzó, a tevékeny politikus, a bíró, a katona; az aktivitás, a tevékenységbe ágyazott létezés letéteményese.
- A *vaisja* a gazdasági - kereskedelmi rend, a haszon rendje Feladata, hogy az életben az anyagi bőséget és termékenységet fenntartsa, köti a tulajdon, a vagyon, a haszon, a föld. Ez a nehéz, a földszerű, az anyagi kaszt.
- A *sudra* a periférián lévő, tudatlan tömegember a szolgasors megtestesítője.

Mindenfajta társadalmi strukturálódás előtt szemlélve állunk és az egyformaság álságos fogalmába próbálunk megkapaszkodni. Pedig egyformaság, azonosság semmiféle szinten nem létezik - legfeljebb logikai, filozó-

fiai aspektusból említhető meg egy dolog önmagával történő feltétlen azonossága. Az $A=A$ tétel hibás abban az esetben, ha a baloldalon lévő A nem ugyanaz, mint a jobboldalon álló. Ha meg ugyanaz, akkor nem sok értelme van az egyenletnek ilyen formában. Az $A \neq B$ egyenlet is sántít, mert a legellentétebb dolgokban is van bizonyos fokú azonosság. Ezzel a feltevésünkkel eljutottunk az *inqualieren* fogalmához, melyet elsőként Jacob Böhme vetett fel, nyilvánvalóan nem nagy elismeréssel. Szerinte az *inqualieren* - a közös áthatás - elve kimondja, hogy minden azonosnak tartott minőség centrumában lappang ellentét, és minden ellentétesnek tartott minőség centrumában azonosság, ezért azok sem teljes azonossággá, sem ellentété nem tehetők, tulajdonságaik kölcsönösen áthatják egymást, ezért egyesíthetők. Innen már csak egy lépés Cusanus *coincidentia oppositoruma*, ez ellentétek egybeesése és az isteni lényekben való feloldódása.

A társadalom törvényszerű rétegződését el kell tehát fogadnunk. A törvényszerűt és nem a mesterségeset. A törvényszerű a *brahman*, *ksátrija*, *vaisa*, *sudra* hierarchiája és nem valami forradalmakkal, szabadságharcokkal kierőszakolt más sorrendiség. Mondjuk a Nyugat jelenlegi *ksátrija* uralmát leváltó *vaisa* hatalmi konstelláció, amely a piac mindenhatóságára, a kereskedelem favorizálására és a bankok, a multik egyeduralmára épül. Vagy a posztkommunista országok *sudra* hatalmi átmentésének hazaáruló megnyilvánulása. Ez a legabszurdabb társadalmi helyzet: ami a legalul volt az, került most legfölülre. És nem ám a proletárdiktatúra - ha úgy tetszik abban a helyzetben legális - megvalósulásában, hanem a demokrácia nevű hazug társadalmi berendezkedés álarcában.

Talán már az eddigi fejtegetésekből is kiderülhet, hogy a demokrácia egy nem létező és nem is lézhető társadalmi forma, csupán egy becsapás, egy trükk az elnyomottak féken tartására. Gyakran a görög demokráciára szoktunk hivatkozni. Nos, mi is volt ott? Nézzük meg a fénykort, és mondjuk Athént. Számoljunk 600 000 athéni polgárral, ebből már a fele eleve kiesik a demokrácia hatóköréből, mert a nők bizony nem osztozhattak a hatalomban. A maradék 300 000-ból kihullik jó 150 000 rabszolga, 50 000 gyermek és még a demokráciára igényt tartani nagyon fiatal személy és ugyanennyit még kivonhatunk fogyatékos, büntetett, nem beszámítható, kiközösített, nem kívánatos stb. címszó alatt. Summa summarum maradt körülbelül 50 000 derék demokratánk. De talán pontosabb, ha nem is demokratáknak nevezzük őket, hisz' ők voltak az úgynevezett felsőbb tízezer. A társadalomban, jó értelemben vett uralom, csak egyféle létezhet, az *arisztokrácia*. Az arisztokrácia a legjobb (=arisztosz) uralmát jelenti a nép (=demosz) irányába. A nép nem tud uralkodni önmagán, a nép vezetésre, uralásra szorul, mert csak így tud létezni. (A kisközösségre is igaz mindez, vezető (=uraló) nélkül szétszéd a „nyáj”). A demokrácia és a diktatúra egy tőről fakadnak. A közös eredet a hatalom akarása, melynek következménye mind a két rendszer esetében az érdekérvényesítésből kirekesztettek kényyszerű alávetettsége, elnyomása. A kettő közötti különbség csak annyi, hogy a demokrácia alapja és hatalmi eszköze a *hazugság*, a diktatúráé pedig a nyílt *erőszak*. A két rendszer közötti átjárhatóság természetes, közöttük a határvonal gyakran összerosott. Gondoljuk meg, kis hazánkban több mint negyven esztendeig nem is akármilyen demokrácia, hanem népi demokrácia volt, amit időnként proletárdiktatúrának is neveztetett. Továbbá azért sem létezhet demokrácia, mert az igazság sohasem többségi szavazással dől el. Ha így lenne, azt is mondhatnánk, hogy Jézus megfeszítése demokratikus úton, többségi szavazattal történt: „...valamennyien(!) felkiáltottak: 'Ezt öld meg!

Barabbást pedig bocsásd el nekünk' ” (Lk 23.18). Napjainkban is így működik a demokrácia, a lebutított tömeggel ügyes cselekkkel elhitetik, hogy nincsenek irányítva, hanem saját jószándékukból tevékenykednek és önmagukat kormányozzák demokratikus módon.

A posztmodern társadalmakban jószerivel csak egyetlen rangot ismernek el, s ezt az anyagi státusz határozza meg, holott ez az igazi hierarchiákban csakis szellemi eredetű lehetne. Ezekben a deformált mai társadalmakban a hatalom a leggazdagabbak kezében van, holott a legszegényekében kellene lennie.

A haladásba vetett hit évszázadokon keresztül a modern nyugat-európai civilizáció egyik sarkköve volt. Ez még ma is a civilizációnk egyik legjellemzőbb vonása, és az egyik fontos mozgatóereje világunknak. A haladás mítosza mélyen belevésődött a modern ember gondolkodási struktúrájába, bár a szellemtörténet során felfelbukkantak eltérő vélemények is. Ezeket gyűjti egybe Hankiss Elemér a „Kötéltánc” - címében is sokat sejtető - művében.: „A haladás eszméjével kapcsolatos kételyek és bíráló vélemények a 19. század során megszokottak. Kierkegaard, aki élesen támadta Hegel evolúcióba vetett hitét és optimizmusát; Schopenhauer a maga általános pesszimizmusával; Nietzsche, aki az európai civilizáció állítólagos haladását származásos dekadenciának bélyegezte; vagy mondjuk Max Weber, aki az iparosodás és a bürokratizálódás veszélyeire már korai írásaiban is figyelmeztetett. A 20. században az áramlat még inkább a haladás eszméje és mítosza ellen fordult. Spengler, Toynbee, Sorokin és mások a ciklikus visszaterés elméleteit állították szembe a haladás híveinek lineáris fejlődéselméleteivel. Eliade a „Történelem terroráról” és az „örök visszatérés” mítoszainak a fontosságáról írt. Heidegger és Camus, Freud, Marcuse vagy Reik a modern európai történelmet sokkal inkább a sötét, veszélyes hanyatlás korszakaként, mint haladásként ábrázolták. Niebuhr és Ricoeur tiltakozott a történelem haladásként és önbeteljesítő, önmegváltó folyamatként való túlzottan optimista értelmezése ellen. Hayek és Popper élesen bírálta a 19. és 20. századi historicizmust, amely megfosztja az embert szabadságától, és bírálta a tökéletes társadalomról szóló utópiákat, melyek a 20. században totalitárius államokhoz és eszeveszett pusztításhoz vezettek. Carl Jung, a maga jóval érzelmesebb módján, egy 1928-ban írott esszéjében arra figyelmeztetett, hogy 'a modern ember ma már kezdi látni, hogy minden lépés, melyet az anyagi haladás irányába teszünk, biztosan növeli esélyeinket, hogy egy még hatalmasabb katasztrófába torkolljunk'. David Walsh pedig azt kérdezi: 'Vajon szükségszerű kapcsolat áll-e fenn az egyetemes emberi haladás ígérete és az állandó emberi kudarc valósága között; a szép új világ víziója, és a vízió elképesztő emberi ára között; az emberi hatalom nagyfokú növekedése és a hatalommal való visszaélés legalább ilyen nagy mértéke között? Elveszítettük a hitünket a nagy újkori kísérletben s e kísérlet prométheuszi mítoszaiban. Hogyan eredményezhet az egyetemes emberi jólét keresése ennyi emberi szenvedést?' Kolakowski még messzebb megy, amikor a naiv historicizmus és utópizmus elleni tiltakozásában a történelmet Phalaris bikájához hasonlítja. A mítosz szerint Phalaris türannosz ellenfeleit elevenen megsüttette egy rézbikában, amelyből a haldokló áldozat sikolyai csodálatos dallamként szűrődtek ki.

Még ha ezeket az apokaliptikus víziókat nem is fogadjuk el, azt a következtetést mindenképpen levonhatjuk, hogy miután két évszázadon át a történelem meg-

adta az európai embernek a 'horizontális transzcendenciába' való menekülés lehetőségét, manapság a 'megváltó történelemben' való hit is egyre inkább múlóban van.

Igaz, hogy az európai civilizáció évszázadokon át jól megélt a haladásba vetett 'modern' hit nélkül. De ma, miután ez több évszázadon át alapvető és elidegeníthetetlen hittétel volt, elvesztése súlyosan megzavarja az egész rendszert. Lehetséges, hogy az elkövetkező évtizedekben meg kell majd tanulnunk egy olyan világban élni, amelyben a fejlődés 19-20. századi hitét és gondolatát már valami mással kell helyettesítenünk.”

Bulányi György a K.I.O. 52/d numerusában így fogalmaz: „Az ember a gonosz tudásának a birtokában járta meg a maga történelmi útját. Ennek birtoklása által gondolta, megszerezheti magának az Életet. Az ember ma is hatalmába hajtja, amit és akit bír. A haladás nevében teszi ezt. Százszor szent számára ez a szó. Minél több anyagi javat kell előállítanunk! Minél teljesebben ki kell fürkésznünk a természet titkait. Minél tökéletesebb gazdasági-politikai rendet kell elméletileg megszerkesztenünk és gyakorlatilag megvalósítanunk! Ezek a gazdasági, a tudományos és társadalmi haladás százszor szent célkitűzései és jelszavai - bármelyik táborban. Senki sem képviseli az ellenkezőjét.” Napjainkra már a haladás mítosza teljes egészében bekebelezte a szeretetet. A szellemvilág területén nemhogy nincs haladás, de egyértelmű visszafejlődésről kell, hogy beszéljünk. A gondolkodásban (=filozófia) Szókratésznél értük el a legmagasabb szintet; Platón már visszalépés, Arisztotelésről nem is beszélve. A vallás esetében (=teológia) Jézusnál, Buddhánál, Lao Ce-nél tetőzött a szint, Mohamednél már hanyatlásról kell beszélnünk. A teljesség kedvéért meg kell azonban említenünk, hogy a technokráciában jelentős eredményeink vannak. De, hogy ezek az eredmények a kimenetelüket tekintve milyen törekenyek, azt ma már érezhetjük is.

A népbuítás a demokrácia egyik fontos eleme, amely a haladásba vetett hit démonizálását jelenti. Hamvas Béla a „Silentium”-ban így fogalmaz: „A haladás az embertől független rémeszme: minden csibészség nyugodtan üzhető, hiszen a világ úgyis halad...”

A haladásba vetett rendíthetetlen hit egy sejtelmes, nehezen tetten érhető, homályos mítoszba torkollott, nevezetesen a globalizációba. A fogalom szinte definiálhatatlan, a forogatókönyvírók és a rendezők arcnélküliek s névtelenek. (Beigazolódni látszik az a tétel, hogy az Antikrisztus soha nem személy.) Ha az ember valamit is próbálna mondani róluk, könnyen összeesküvés elmélet gyanújába keveredhet. Korrupt politikát, összefonódó fináncoligarchiát, banki és multinacionális érdekszövetségeket, neoliberais eszmerendszert sejtethetünk a dolgok hátterében. A globalizáció a aranyborjú legújabb kori imádása, a Mammon reinkarnációja, újbóli megtestesülése más alakban,. Hogy milyen ez a más alak, fogalmazza meg négy szakember számunkra:

- Csaba László az MTA Közgazdaság-tudományi Bizottságának elnöke szerint, a globalizáció hírek információk, technológiák, áruk, szolgáltatások és termelési tényezők világméretű áramlását jelenti.
- Csekő Árpád közgazdász definíciója hasonló az előbbihez, véleménye szerint a globalizáció anyagi és szellemi javak korlátok nélküli áramlása, egyes tőkecsoportok érdekeinek megfelelően, legalábbis a folyamat mozgatórugója ez.
- Bogár László közgazdász a globalizmust egyenest az evolúció zsákutcájának nevezi.
- Csath Magdolna az értékeink teljes elértéktelenedésének az okát a globalizmus világméretű térhódításában látja.

- Joseph Schumpeter a globalizációt "pusztító teremtésnek" tartja, amiért a fejlett világ is nagy árat fizet.
- Ankie Hoogvelt véleménye szerint "a globalizáció az erős hatalma a gyenge felett".

F. M. Dosztojevszkij már akkoriban megsejthetett valamit, mert a Karamazov testvérek című regényében Zozsima sztareccal (=a keleti ortodoxiában a szerzetesek lelki vezetője) ezt mondatja: „Azt állítják, hogy a világ egyre inkább egyesül, testvéri közösséggé tömörül azért, hogy csökkentik a távolságokat, és a levegőn át közvetítik a gondolatokat. Ó jaj, ne higgyetek az emberek ilyesfajta egyesülésében. Ha a szabadságot az igények növekedése és mielőbbi kielégítése gyanánt fogják fel, eltorzítják tulajdon természetüket, mert sok értelmetlen és ostoba vágyat, szokást és képtelennél képtelenebb ábrándot fejlesztenek ki maguknak. Csakis azért élnek, hogy gyűlöljék egymást, bujálkodjanak és pöffeszkedjenek.” Azé a háttérben tevékenykedő, de jól szervezett kisebbségé a politikai, gazdasági, pénzügyi hatalom, aki a legkönnyebben érthető és legmegnyugtatóbb mítoszt adja az arra kiéhezett tömegeknek. Ez most a globalizmus.

Az esélyegyenlőség fogalma - és ami a fogalom mögött sunyi módon meglapul - a posztmodernkor legáltságosabb megnyilvánulása. Az esélyek egyenlősége sem létező, de nagyon dekoratívan hangzó szlogen az alulról felülre került (sudrából ál-brahman) hatalombirtoklók szájából. A hiba forrása ugyanaz, mint ami másutt az ál-mítoszokban: a posztmodern embernek a hierarchia (=szent uralom) iránt nincs érzéke; az emberi rangok között nem tud különbséget tenni. Ezért fejlődött ki az egyenlőség gondolata, amely a közösség értékrendjét végképp aláásta. Az emberi életben levő értékangok iránt való érzéketlenség következtében minden ember rangját veszítette, s külsőleg egyenlővé lett a többivel, mialatt szellemi énjének különbsége megmaradt, ezáltal deformálódott. „Ahol egyenlőség van, ott nincs egység, mert az egyenlőség az Egység megrablása. És ahol egység van ott nincs egyenlőség, mert az egyenlőség a különbség sokaságát elnyomja. Ahol a dolgok egyenlők, ott egység nem valósulhat meg. Önmagammal nem vagyok egyenlő, önmagammal egy vagyok. Ez a gondolat minden demokratikus és szocialisztikus törekvés fejfájára írható, mint a halál közvetlen okának megjelölése.” - fogalmaz Hamvas Béla. Más és más esélyekkel, különböző talentumokkal, eltérő újlényomatokkal, egyedi személyiségjegyekkel, külön-külön küldetéssel vagyunk rövidebb - hosszabb ideig jelen ebben a világban, ebben a formában. Nyilván ez egyfajta teremtői szándék, sajátos sorslényomat, mindenkinek másként. A kései polgári társadalmak ál-mítosza a *feminizmus* volt, „eredményeit” már érezhetjük. Eltűnt az anyaság jelentősége, az anya a feleség szerepe. Maradt a siker, a karrier, az érvényesülés, no meg a szingli életmód, a gyermektelenség, esetleg egykézés; a homoszexualitás preferálása, és mint valami esélyegyenlőségi probléma sürgős megoldása, akár politikai eszközökkel is. Így lett az áldott állapotból, a várandósságból állapotosság, terhesség. A fogyatékosokkal kapcsolatos esélyegyenlőség egyik oldalon történő hangoztatása, pedig egyenest vérlázító, mert közben a másik oldalon a hatalmi, uram bocsá' szociálpolitikai, intézkedések kapcsán a Taigetosszal szembeesülhetünk.

Ám Jézus talál megoldást az esélyegyenlőségre, az egyenlősdiség, az egyformaság megjátszása nélkül, e képen:

"A mennyek országa hasonlít a gazdához, aki kora reggel kiment, hogy munkásokat fogadjon szőlőjébe. Miután napi egy dénárban megegyezett a munkásokkal, kiküldte őket a szőlőbe. A harmadik óra körül megint kiment, s látta, hogy mások is ácsorognak ott tétlenül a piacon. Megszólította őket: Menjete ki ti is a szőlőmbe, és majd megadom, ami jár nektek. Azok ki is mentek. A hatodik és kilencedik órában újra kiment, s ugyanígy tett. Amikor a tizenegyedik óra tájban is kiment, megint talált ott ácsorgókat. Megkérdezte tőlük: Mit ácsorogtok itt egész nap tétlenül? Nem fogadott fel minket senki - felelték. Menjete ki ti is a szőlőmbe - mondta nekik. Amikor beesteledett, így szólt a szőlősgazda vincellérjéhez: Hívd össze a munkásokat, és add ki bérüket, kezdve az utolsón az elsőig. Jöttek tehát, akik a tizenegyedik óra tájban álltak munkába, és fejenként egy dénárt kaptak. Amikor az első jöttek, azt hitték, hogy ők majd többet kapnak, de ők is csak egy-egy dénárt kaptak. Amikor átvették, zúgolódnak kezdtek a gazda ellen. Ezek az utolsók csak egy órát dolgoztak - mondták -, s ugyanúgy bántál velük, mint velünk, akik viseltük a nap terhét és hevét. Barátom - felelte egyiküknek -, nem követek el veled szemben igazságtalanságot. Nem egy dénárban egyeztél meg velem? Fogd, ami a tied és menj! Én az utolsónak is annyit szánok, mint neked. Vagy nem tehetem a sajátommal azt, amit akarok? Rossz szemmel nézed, hogy jó vagyok? Így lesznek az utolsók első, az első meg utolsók."

Elmondható még, hogy Jézus tudomásul veszi a szegénységet - mint örök szociális igazságtalanságot - és nem lázad és nem lázít, s nem akar forradalmat. Olyat meg végkép nem, hogy a volt szegények legyenek a gazdagok. Viszont adásra szólít fel, mindent adásra. A keresztény esélyegyenlőséggel analóg az iszlám elgondolás is. Három igaz hívő elmegy Harun Al Rasidhoz.

- Mi hárman kókuszdiót természetünk. Idén nagyszerű volt a termés. Mégis félünk, hogy összeveszünk az osztozkodáskor. Ezért kérünk, hogy te oszd el közöttünk a termést, de olyan igazságosan, mintha Allah tenné!

Ekkor a kalifa egyiküknek ad két diót, a másiknak semmit, az összes többi a harmadiknak adja. Kétségbeesetten tiltakoznak:

- Mi nem így gondoltuk! Egyformán oszd el!

- Egyformán? Úgy is lehet. Csak ti Allah igazságosságáról beszéltetetek. Az egyformaság nem az Isten igazságosságára!!!

MUSZA KORNÉLIA HÁLÁBÓL NEKTEK

Hálás szeretettel ajánlom ezeket a sorokat elsősorban ágközösségbeli testvéreimnek és mindazoknak, akik a nehéz időkben szeretetük megannyi apró jelével mellettem álltak, támogattak, türelmesek voltak vagy léptek helyettem, amikor megbénultam. Mert vannak a lelki úton való előrehaladásnak különféle gátjai, amelyek csak a saját síkjukon oldhatók fel. Tovább lépés csak ezután lehetséges.

Köszönet tehát mindazoknak, akik óvó karokat, kitartó hűséget jelentettek számomra, akik szemem voltak, mikor vak voltam és lábammá váltak, mikor mozgásképtelenné váltam, így hordoztak.

Cím: Szellők szárnyán

Műfaja: Csábítás (a belső úton járásra, a csendben ülés gyakorlására)

Mottó 1: Ha azt akarod, hogy hajóra szálljanak, mesélj nekik a tenger mérhetetlen szépségéről

Mottó 2: Akit ez a beszéd zavar, ne törődjön vele. Nem felszólítás akar lenni a követésre, nem is tanács. Csak tanúskodni akaró csábítás

Móttó 3: A jövő kereszténye vagy misztikus lesz, vagy nem lesz (Karl Rahner) ...és vagy valódi közösségekben élő ember lesz, vagy nem lesz.

Felkérés keringőre – avagy: a lágy szellő megrendítő, tudattágító, új tudatra segítő, magával röpítő, táncba vivő ereje. Egy alkalommal meditációim során az éber csendben befelé figyelés közben valami olyat éreztem, mint valami leheletfinom elmozdulás. Ez az elmozdulás nem rajtam kívül volt, és nem is belül. Nem voltunk egymástól elkülöníthetők. Egy voltunk. Az Isten időtlen világának síkján nincs hasadtság. Most, amikor beszélek róla, és így a tér-idő, a kettősség világában próbálom valahogy szóba önteni a „történetet”, nem tudok mást tenni, mint hasonlattal élni és külön fogalmakat alkotni. Ez a leheletfinom elmozdulás hasonlatos volt egy lágy szellő lebbenéséhez, egy szeretettől túlcsonduló, szelíd és lágy szellő kapott a szárnyaira és vitt magával, gyengéd és annyira örömteli táncba, hogy kipotyogtak a könnyeim. Mélyen megrendültem. Mélységes hála töltötte be a szívemet, ami azonnali viszonzásra indult VOLNA. Ám a legnagyobb elképedésemre azt észleltem, hogy nincs semmim, amivel viszontajándékozó lehettem volna. Semmim nem volt, ami ne az övé lett volna... Mindenem az övé volt és mindent tőle kaptam... Időtlenül, örökkön örökké... Ekkora szeretet, a belém öltözött Isten mindent ajándékozása, magam tudatának belőle belém áramlása, mindent adása a szeretet könnyeinek záporán keresztül egy megállapításhoz vezettek: Nincs semmim amivel „vizontszerethetném”, mert amikor szeretek, ő szeret, amikor szenvedek ő szenved, amikor lélegzem ő lélegzik emberként bennem. Nincs semmi, amivel megajándékozhatnám – az éber figyelem fenntartásán kívül. Amit a szél mesél – avagy a belső, időtlen dimenzióban történt átélés térbe- és időbe hozása: megállapításokba, gondolatokba, megfogalmazásokba rendeződése

- Az Isten és az ember, Isten és a mi világunk valamennyi létezője közti kapcsolat a táncos és a tánc közötti kapcsolathoz hasonlítható. Nincs táncos tánc nélkül. Beszélhetünk-e táncról táncos nélkül? Ha igen, milyen tánc az, amit nem táncolnak? Megnyilvánulatlan. Nem testet öltött.

Az Isten, a mi egyetlen, soha el nem múló, időtlen valóságunk, a térben és időben, a mi világunkban, az elkülönülések világában a létezőkben ölt testet. A fában faként, az emberben emberként, a virágban virágként, a természet megannyi rezdülésében, csillagmíriádok keletkezésében és pusztulásában, a változásban, az evolúcióban. Ezért aztán millió formában találkozhatunk vele az életben, valójában az élet minden pillanatában és mozzanatában jelen van ő.

A nagy katolikus teológus, T. Chardin – ezt a mára már számunkra azt hiszem semmilyen rebellisnek vagy eretnekszagúnak nem tűnő gondolataival úgy fogalmazta meg, hogy: „Benne élünk, mozgunk és vagyunk.” és „Ő a kozmosz középpontja, mindenben benne létező...” – (A múlt század első felében 9 évre indexre tette egyházunk hivatala a „szörnyű veszélyes” megfogalmazású műveit, hogy aztán 9 év után sorra kiadja azokat és nagy katolikusként ünnepelje őt.)

Az Istennel való találkozás szentség. Akár a természetben, akár a párom ölelésében, akár egy festményben, zeneszámban, emberi nyomorúságban, a közösség szeretetében vagy bármilyen létezőben találkozom vele. Ezért aztán nem hét, hanem 70x7 szentség van, ha a végtelen sokat számokba akarjuk öltöztetni. Csak az Istenkapcsolatunk intenzitásától, és

éberségünkötől függ, hogy mennyire észleljük jelenlétét a mindennapjainkban, az élet minden eseményében, a pillanatban. Vagyis az Istennel való jelenlét szentségében élve, a meditációt a hétköznapiakban élve a jelen pillanat minden megnyilvánulásában Istennel találkozhatunk. Egyházunk liturgiájában éppúgy, mint a deklarált 7 szentségben.

- A minden létező végső valóságával, az Istennel való egység bárki számára megtapasztalható. Nem kivételes emberek kivételes kegyelemben részesülése. Erre a tapasztalatra nem magától tesz szert az ember. Nem történik akarásra, elhatározásra, emberi indítványra. Nem jószág kérdése. Nem emberi tettek jutalma. Ajándék. Ingyenes. Ajándék az Istentől. De mindenkinek szóló, mindenkinek küldött ajándék. Mivel ez az egység létező, mindenkiben tudottan vagy öntudatlanul benne rejlő, csak azon múlik, mikor kerül a lélek a szeretetteljes figyelem csendjének olyan meditativan nyitott állapotába, amikor megragadható az Isten által, amikor áttörhet a minden létező ősi isteni lételemének talajára. Ez az „örök élet vízforrásai” felfakadásának „helye”, átélése Jézus megfogalmazása szerint bennünk.

- Minden vallásos hagyománynak van külső és belső útja is. És mindegyik egyformán fontos lehet. Sajnos azonban keresztény egyházainkban a belső út sokkal kevésbé hangsúlyos, sokkal inkább olyan csak, mint a bűvő patak. Ennek egy valószínűsíthető oka a hivatali hatalom mindent ellenőrizni és meghatározni akaró természetén túl az inkvizíció évszázadokra való kihatása is lehet. További gond, hogy a belső történéseket (amik nem a kettősség világából valók) a keresztény misztikusok megpróbálják a keresztény terminológia fogalmaiba valahogy belegyömöszölni, ami persze soha nem sikerülhet eléggé jól. Ezért aztán sorra ellentétbe kerülnek a hivatallal. Fontosnak tartom a kereteket. De azok abszolutizálása úttévesztés. Az útjelző táblák is nagyon fontosak. Mégis, ha valaki annyira ezek bűvöletében él, hogy egyre azt hajtogatja magának egy egy ilyen tábla láttán, hogy „erre van az út, erre van az út” és eközben csak a táblát látja, az beszűkül, mert a táblán akar járni az út helyett. Így aztán óhatatlanul pofára fog esni és megüti magát. A máglyán megégetett vagy a hivatal által egyéb módokon megnyomorított misztikusaink példája nehéz terhekkel sújtja és súlyos bizalmatlansággal illeti mind a mai napig a belső utat járó keresztényeket. Vannak persze ez alól kivételek. Hála Istennek. Laikus, papi és szerzetesi körökben egyaránt. De ez az elenyésző kisebbség. Semmiképp nem ítékezni akarok. Csak kérdéseket feltenni, vagy megállapításokat közölni. Mégis, ha azt mondom, hogy a tömegekhez nem jut el az igehirdetésben a belső imára, a személyes istenkapcsolatra, a szemlélődő meditációra való buzdítás, akkor azt hiszem, nem tévedek túl nagyot. Vajon mi ennek az oka? Azt hiszem, nagyon sok az előítélet és a félelem az egyházunkban. És a hívek Isten dolgaiban gyerekként kezelése. Aztán az út nem ismerése. Belejátszhat egy nem megfelelő értelemben vett hagyományokhoz ragaszkodás is. Nagyon fontosak a hagyományok. A régi jelképek korszerű tartalmakkal megtöltése, a régi, mára elavult kifejezéseink újrafogalmazása, úgy, ahogy ezt közösségeinkben próbáljuk megtenni. De fontos volna a hagyományok közül azokhoz való visszatérés is, amelyek az évszázadok során háttérbe szorulni, feledésbe merülni, elszáradni látszanak. Ahhoz a feledésbe merülő hagyományhoz, ami a Jézusé, amiből Ő táplálkozott: Vissza az „Atyánk”-hoz, áttörni közös hazánk időtlen, mindent bíró és megújulást hozó síkjára. Vissza a csendes Istenre figyelésekhez az Isten agyondumálása, agyalása helyett. És lehet, hogy akkor nyilvánvalóvá válna sokak számára, hogy tarthatatlan a hittételeink megfogalmazásainak jó néhány

mára. Nem hordozza a ma emberét, nem ad választ a ma kihívásaira, egzisztenciális kérdéseire. Hogy Jézus eredeti szándékától minden jó szándékunk ellenére nagyon eltávolítottunk. Hogy legalább annyira eltávolíthat az Istentől a korszerűtlen és egysíkú látásmód, mint amilyen lehetőségek rejlenek benne. Hogy Isten lehetőségeit, világot megújító, tágasságra vezető szándékait tesszük lehetetlenné félelmeinkkel, be nem engedve azokat a komplementer ismereteket egyházunkba, amely a misztikusoké. Ezek ugyanis egyházunkat semmiképp, legföljebb mozdulni, látás- vagy életmódot változtatni nem akaró egónk hatalmi törekvéseit veszélyeztethetik.

- Pedig a misztika, a misztikusok tapasztalatai új étellel tölthetnék fel az egyházainkat, ha nem lennének onnan száműzve. Új örömbé, reménybe öltöztethetnék azt, szélesre tárva a kapukat minden – Istenre belül valahol mélyen szomjazó embertársunk előtt.

- Szeretem az egyházamat. Mérheteretlenül hálás vagyok a papjaimnak, akik az Isten fogalmát, Jézus életét, a szeretet és a szeretet cselekedeteinek fontosságát fenntartották a világban. Amit írok, nem azért írom, mert el akarom törölni a Föld színéről. Tudom, hogy az egyházam épp olyan, amilyen, mint amilyené a tagjai teszik. Egy barátnőm így fogalmazott: Az egyház az én családom. Nem tagadom meg, akármilyen is. Szép ez a megfogalmazás. Én mégis most inkább azt mondanám: az egyház és én elválaszthatatlanul egy vagyunk. De a földi lét természete a szakadatlan változás. Aki ennek ellenáll, az Isten kezét akarja gúzsba kötni. Én vagyok az, aki hibát hibára halmoz, és én vagyok az óbor, ami évszázadokon át hirdettetett. De én vagyok a régi hordó is, és én vagyok az új bor is, vagy a murci, a forrongás, a kiforró megújulás lehetősége. Mi vagyunk az. Bennünk a megújulás szakadatlan lehetősége. Így hát ne vegye senki rossz néven tőlem a háborgást. Ha morgok, magam miatt is morgok, ha háborgok, semmiképp nem ellene, hanem érte, egy a mai embert sokkal inkább elérni tudó, új, istenközeli alapokon megszólaló, építő, valóban szabadító, új, tágabb Istenismeretre, tudatra segítő egyházért szállok síkra. Belülről. A magam biztatására is elsősorban.

A belső egységélmény következményei, átalakító hatása egészen átfogó együttérző szeretet a világ létezői iránt, ami egyetemes felelősségérzéssel is jár, a személyes éntudat átalakulása, kitágulása, mélyebb, egyszerűbb, átfogó Istenismeret, belső könnyedség, hatalmas belső szabadság, derű, békesség, éberség jelenléte a hétköznapi tudat háttéréként, nagy szellemi kreativitás, egészen megváltozott világlátás előtérbe kerülése, a dolgok spirituális oldalról is látása: (pl. az evangéliumok, példabeszédek, vallási jelképek) újfajta látása, értelmezése, megközelítése, a teljesítménykényszer vége, örömmel átengedni életünkben Isten kezébe a „gyeplőt”, annak biztos tudata, hogy a bennünk végbemenő változás alapvető változásokat von maga után a világban is, nagy belső összefüggésekre való rálátás, annak felfedezése, hogy alapvető természetünk a csoda, mindaz, amit korábban csodának véltünk, alázatos, rácsodálkozó nyitottság a lét minden elemére, a pillanatban való jelenlét szentségének megélése, saját meglátásaink és megfogalmazásaink fölötti szelíd derű, magunkon való kacagni tudás, a fontosság tudataink harmonikusabbá válása, a szélsőségek lelepleződése, saját lényünkben az új ember ébredése, az Egység mérheteretlenül egyszerűbb, könnyedebb, gondtalanabb, derűsebb, összeszedettebb

belső alapállása bennünk minden ügyünkben (szenvedéseink háttéréként is), elsősorban (és nemcsak tanításokon, hanem) tapasztaláson alapuló biztos talaj a lábunk alatt, annak tapasztalásán, ami jézusé is: én és az Atya, mi mindannyian és az Atya egy vagyunk, időtlen, szelíd örömben, békében, éber derűben megnyilvánuló léttudat. (Talán a Biblia: „Az Atyám akarata: örök élet.” mondatának megnyilatkozása ez személyes életünkben, a jelenben.) saját középpontunkra találás, benne élés, a profán és a szent közötti hasadság megszűnése, a komplementer jelenlét fontosságának felismerése és áldása, egy új, az Isten világával, a mindenséggel való egységtudatunkból fakadó, egyetemes szeretetben, együttérzésben megnyilvánuló, a természet eredendő rendjének megfelelő erkölcsiség megjelenése (a parancsnak engedelmeskedtetés helyett), új harmónia a mindenséggel, a káosz, a földcsuszamlás, a világok összeomlásának értése, áldásainak látni tudása saját beszűkült világunk romjain derűs békével csücsülve, egy minőségében sokkal valódibb, intenzívebb élet a jelen pillanatban,

- a lét szerelmes szeretete.

Záróvers az életézésről: (Hálás szeretettel Ica testvérünkért, akinek végrendeleteként 15 éve őrzöm ezt az általa leírt, belső sugallatban kapott verset. A szöveg eredetije a kis és a nagy betűket is így tartalmazza.)

VAGYOK, AKI VAGYOK

Vagyok aki vagyok. Ne kérdezd, ki vagyok. Tudom, amit tudok. Tudd meg, hogy AZ vagyok. Tudom a fát, tudom a lelket, tudom azt, hogy megszerethetsz. Tudom, hogy félsz, tudom, hogy szenvedsz, hajolj le hozzám, nehogy elvesz. Mit is jelent nekem ez a pár sor? Mindent. A lényegét. Az általam tapasztaltakkal tökéletesen egybecseng. Az Isten mai, legkorszerűbb szándékának, vágyának megfogalmazását a számunkra. Már a cím egyértelműen utal a szerzőre.

Aztán a 2. és 4. sor: Ha közelebb akarsz kerülni hozzám, - bár minden tisztelem a postásoké – ne csak mások által írt levelekből, szent könyvekből tájékozódj rólam. „Ne kérdezd, hogy ki vagyok, ne kérdezd könyvektől, tanítóktól, másoktól. Tudd meg, belülről tudd meg!”

És aztán egy újabb döbbenet: „Tudd meg, hogy AZ vagyok!” Nem azt mondja, hogy tudd meg, hogy ki vagyok. Hisz a ki, személyekre vonatkozó szó. Itt pedig a személyesen túli valóság, a minden létező létalapjának talajának, az Örök Forrásnak, isteni létnek, a szavakon, gondolatokon, jelképeken, hittételeken, szent iratokba öntött istenképeken túli, valódi, teljes igazság megtudására hív minket ma az Isten. Mond magáról néhány dolgot még: Tudom a fát. Mert benne vagyok és ő énbennem. És tudom a lelket, mert benne vagyok és ő énbennem. A lélek kisbetűs. A mindannyiunk lelke. Olyanfajta tudására szólít fel minket, amilyen az Ő tudása a fáról – azaz a teremtett világ létezőiről, és a lelkünkről. Belülről való, bensőséges ismeretre. Bár sokak számára felháborító, döbbenetes, vagy legalábbis félelmetes lehet egy személyesen túli valóság gondolatával szóba állni, ez csak azért van, mert a kettősség világának gondolkodásmódjába kövülten, a sötétség fiaként úgy véli az ember, hogy az, ami nem személyes, az annak az ellentéte. Vagyis a tárgyi, a dologi, a materiális. Így aztán úgy vélheti az agy megszállottja, hogy ez itt most a legnagyobb sátáni dolog, ami üldözendő. Pedig a személyesen túlit – azt mondja az Isten, a Biblia Istene – meg lehet szeretni (mert az több, mint a személyes, nem kevesebb, hanem azt is magában foglalja): „Tudom azt, hogy megszerethetsz.!” Vagyis személyes kapcsolatba lehet kerülni vele, ezzel a csodálatos szeretetű isteni valósággal, ami több, mint amit a róla alkotott, személyes Istenről alkotott képeink takarnak.

Ismer minket ez a szeretetteljes valóság, mert belőle vagyunk és Ő bennünk van. Tudja, hogy mennyi félelem van bennünk, hogy mennyit szenvedünk. És azt is tudja, hogy ennek egyetlen oka az Ő kívülre – pusztán kívülre, életünk mellé és fölé helyezése. Hogy annyira sziklamód ragaszkodva kapaszkodunk a mások által ezernyi áttételen keresztül, közvetítők során hozzánk eljutott elméleteinkhez Istenről, elutasítva félelemből, lustaságból, figyelmetlenségből vagy ki tudja még milyen okból bártortalan kopogtatását, sóhajtatását felénk, hogy azt, amilyenek Ő tudja magát bennünk, egyáltalán észre sem vesszük. Annyira hajtogatjuk a róla szóló meggyőződéseinket, annyira agyondumáljuk a világot imádságnak nevezett ezerféle kérésünkkel, fontoskodásunkkal, hogy egyszerűen lehetetlennek gondoljuk, hogy Ő valóban nekünk személyesen szeretné kinyilatkoztatni magát. Mert ilyen a szeretet természete. Ahhoz azonban le kellene hajolnunk Hozzá. LE és HOZZÁ! Nem kifelé és fölfelé. Mert a teljesség az Isten világa, ez pedig nem külső és hatalmas, de nem is annak az ellentéte, hanem a külső és a belső, a hatalmas és a kicsi csodálatos harmóniája. Ha külsőnek és hatalmasnak tudjuk már az Istenünket, akkor az igaz, a teljes ismerethez szükséges Őt másként is megismerni. Kicsiként, rászorultként, megnyomorítottként. Élettér nélküliként. Rá kell, hogy döbbenjünk, milyen kicsi Ő bennünk. Mennyire nem szabad, mennyire nincs élettere, hatalma az életünkben. Mennyire nem engedjük, hogy megmutassa magát nekünk, hogy megajándékozzon minket, mérhetetlen örömben és szeretetben tudja tágítani szűk - ségeinket, életünk lehetőségeit. Hogy új, nagyobb szeretetű, szabadságra vivő életet nyerhessen az életünkben.

Igazában a teljesség világáról leginkább csak az ellentétek egységében, azok harmóniába kerülésében tudunk valamit szavakon keresztül megsejteni. Ez pedig az okoskodó értelem megállapításai szerint paradoxon. A paradoxonokban rejlő látszólagos ellentmondást pedig csak az értelmet meghaladó teljes szeretet tapasztalása, átélése tudja magasabb intenzitású, erejű, új életet adó harmóniává szelídíteni.

Azt kívánom, hogy legyen mindannyiunk számára nyilvánvaló, belső tapasztalássá, mennyire szeret minket az Isten. Mert nincs annál hatalmasabb tapasztalás, hogy az ember minden korlátozottságában, kicsiségében, nyomorúságában és vétkeiben is a végtelen szeretetű Isten hordozója, kinyilatkoztatója ebben a világban. Nincs egyetemesebb, minden létező iránt érzett együttérzés, mint ami ebből az egységtapasztalatból születik. Nincs mélysegebb hála, mint ami annak belső megtapasztalásából ered, hogy milyen minden képzeletet felülmúló módon bennünket szerető, nekünk mindent, önmagát mindenestől odaajándékozó, minden birtokába beavatkozó az Isten. És nincs más biztosabb alap válságban fuldokló világunk és válságokban fuldokló magunk, emberek számára, mint ez a tőlünk elvehetetlen időtlen lét és a minden válság mélyén nagyobb békességet, örömet, teljesebb létet nekünk és rajtunk keresztül a közösségeinknek, világnak ajándékozni akaró isteni szeretet. Az új élet hordozója.

Az írás utolsó sora: „Nehogy elvesz.” Azt üzeni nekem, amit a mottóul választott Rahner idézet. Ha az ember nem tudja meg, bensőséges tapasztalásból fakadó tudással, hogy a valóság mennyire más, mennyivel több, mint amit értelmünk pillanatnyi okoskodásával közvetít nekünk, azért, hogy kisstílusú egónk pillanatnyi hatalmát fenntartsa, akkor nem tudunk

Isten folyamatosan a világot magasabb tudatszintre, jobb, teljesebb létre teremteni akaró szándékában részt venni, akkor kizárja magát az emberiség abból a lehetőségéből, hogy jövője legyen. Akkor nem tudja az egóját nagyobb szeretetűvé, istenemberivé, szabadítóvá, krisztusivá tágítani. És nem tud a válságból kikerülni.

Embernek ez lehetetlen. Az egó saját magát nem tudja maga fölé emelni, tágítani. Csak, ha visszavonul, ha elengedjük... Ott pedig nem a megsemmisülés vár minket, hanem az Isten csodája, amire szavak nincsenek, csak a megrendülés örökönyei és a korábbi egónk okoskodásain való hatalmas hahotánk harsogása méltóak hozzá. A mindenét odaadott, a meggyőződéseit, szeretteit is lélekben elengedett, magát így nincstelennek érzékelő gyenge kicsi tudja csak magába fogadni a teljes szeretet hatalmas megnyilatkozását.

Azt szoktuk tanítani közösségeinkben, hogy a szeretet adás. Túl kell lépni ennek a megfogalmazásnak a szűköségén. Nem azt jelenti ez, hogy a szeretet nem adás. Csak azt, hogy több ennél a szeretet. Kapás is. Szükség van a komplementer ismeretek tudatosítására, mert különben szélsőségesé és istentelenné válunk. Megengedni a másoknak, hogy ő is adhasson. Az Istennek is. Néha beszűkíteni tudni a lehetőségeinket azért, hogy számára is élettér juthasson. Hogy Ő is átélhesse az ajándékozás örömét. A bennünket megajándékozni tudás örömét. Mert az Ő öröme sokszorozódik a miénken keresztül a világban. És mert az öröm természete, hogy sugároz és fertőz.

Kívánom, hogy örömöm sokszorozódjék a tietekben...

HEGYI BÉLA

DELFINÉK

Mikor még az élők mind szólni bírtak, s egyazon nyelven beszéltek szárazon és vízben, a delfinek, akiket az Úr a szárazra teremtett, méltatlankodtak: Az ember mellé, aki neked mégiscsak a legkedvesebb, a legfőbb hatalommal ruházod föl az összes élők fölött, a kutyát adtad, hogy az őrzője legyen. Vigyáz rá, kíséri, védi őt a háza táján. És a hű eb elvisel tőle minden gonosztságot, mert, Uram, a te parancsodat teljesíti. De mi lesz ezzel az emberrel a vízben? Viharos időkben, zátonyok és örvények között? A mélyseges tengerek és medre sincs óceánok sötéttségében? Gondoltál arra, Uram, mihez fog ott kezdeni nagy-nagy egyedüllétében, mikor ezernyi veszély leselkedik rá? Abban az időben az Isten gondterhelten nézte, amit alkotott, ezzel elégedett volt, azzal kevésbé; van, amin javítani valót látott, van, amit legszívesebben újra alkotott volna, de a delfineknek igazat adott. Mancsaikat uszonyokra cserélte át, selymes szőröcsuhájukat ezüstszürke kosztümré, hatalmas állkapcsokat, kétszázegynéhány fogat rakott a szájukba, hogy a ragadozókkal is elbánhassanak, ha kell. Orrnyílásaikat a hátukra helyezte, hogy elöl ne zavarják őket, ha harcba bocsátkoznak, vagy levegőt vesznek a felszínen, a Nap felé fordulva, másrészt hogy örömeinkben, vízoszlopokat lövellve ki rajtuk, szökőkúttal ünnepeljék diadalukat.

- Jó szívetek van mondta az Úr. Ezért megajándékozlak benneteket a beszéd képességével, ami csak az ember sajátja. Ábécét adok nektek, a hallható hangnál magasabb hangon, amit senki a vízi világban nem ért meg, csak ti, egymás között. És szabadságot kaptok, nem úgy, mint a kutya, aki eltűri az ember galádságait is, mert azt hiszi, őrajta kívül nincs élet a számára. Nektek ott a hatalmas víz, a beláthatatlan és beúszhatatlan kékség, ti függetlenek vagytok mindentől és mindenkitől. Elmerültök, fölbukfencezték a légtérbe, s alábuktok nevetve, mit sem törődve irigységgel,

féltékenységgel, hazugsággal. És megjutalmazlak benneteket azzal is, hogy alig éritek el azt az életkort, amivel az ember rendelkezik. Nem úgy, mint az eukaliptuszok meg az elefántok a szárazon. Örüljetez ennek, mert nem kell nemzedékeket túlélnetek, nem kell történelmek sorát megismernetek, nem kell látnotok és emlékeznetek. De az én jeletem viselitek majd a szembogaratokban, a szív rajzolatát, mely sötétben dobog, remeg, fényben szikrákat vet és villámlik.

- Igen, igen, jó Uram felelték a delfinek, köszönjük hálasan belátó tettetted. Csak arra kérünk, ne feledkezz meg az ember kétszínűségéről. Hát nem angyalok és ördögök küzdöttek érte megszállottan, miután megalkotad őt, Uram? Ne legyél, kérlek, oly nagy bizalommal iránta. Mi sem leszünk azok, mert a legnagyobb hatalmat kapták tőled, és ki az, aki a hatalmával előbb-utóbb nem él vissza? Igen, miénk a vizek árja, a százszerű hullámzás, az ég földi tükre. Mit tehetnek velünk, Uram? Befoghatnak rabszolgaként, legyilkolhatnak kedvtelésből, lemeszárthatnak haszonlesésből, és minden segítségünket és figyelmeztetésünket visszautasíthatják hiúságból és nagyravágyásból. Beszenyezhetik az életterünket ürülékükkel, bűzös gőzeikkel és gázaikkal felforrósíthatják vizeinket, és lehet, hogy egyszer csak nem lesz mit ennünk, mert minden elrohad és elmérged. De mi, te mondtad, Uram, szabadok vagyunk! Nem vagyunk kiszolgáltatva neki! A kutya nem tiltakozhat, ám a delfinek fellázadhatnak. Tömegesen vonulunk ki a partokra, ha már nincs tovább, testünkkel torlaszoljuk el a hullámokat, és tátogunk, vergődünk kapkodva, amíg meg nem fulladunk. Ez lesz a mi önként vállalt eutanáziánk! Bomló tetemeink bűze és kicsinyeink sikoltása felhatol majd hozzád, Uram, hogy bosszúra sarkalld a természetet.

Az Úr egy könnycseppet törölt ki a szeme sarkából, s a delfineket újtukra bocsátotta. Azok boldogan siklottak a vízbe, lubickoltak, fogócskázta, friss, édes habos tájtéket fröccsentve az Úr arcába. Az Úr nem haragudott meg érte. Mosolyognia kellett. Annyira telve volt szeretettel és reménységgel, hogy ez ekkor, a kezdet kezdetén még végeérhetetlennek látszott, de már itt, az elejétől fogva is érthetetlen volt a delfinek előtt.

CSUTKAI ESZTER

DRÁGA GYURKA BÁCSI, ISTEN ÉLTESSEN SOKÁIG!

Ezt a kívánságomat azután írom, hogy megnéztem a BokorTV-ben a pár Éve tartott egyháztörténeti összefoglalót a hozzászólásokkal, aztán a 90 éves születésnapot majd az Ábel a rengetegben de még az Ábel Amerikában című filmet is. Így jó áthangolásban vagy agymosásban van részem Döry Pista kezdeményező jóvoltából.

Akár mennyire is külön utakon járunk, Gyurka bácsi megalapozta a különböző indítatásokat. Elkerülhetetlen, hogy egy erős vezéregénység köré ne telepedjen le a csorda és ne hozzon létre egy új rendet, a BOKOR rendet, mint ahogy azt egyesek ki is fejezték. Vannak házőrzők, akik eme rend biztonságában megnyugosznak, de fenn áll a veszélye, hogy el is alusznak. Vannak a nyugtalanok, akik úgy érzik, hogy nem elég, ha Gyurka bácsi vezényletére meneteljenek, és rendetlenkedve keresik a maguk számára alkalmas eszközöket, hogy az alap gondolatokat megpróbálják megvalósítani. Így persze könnyebb a tévelygés, de így is lehet vagy akár hamarabb is közelebb kerülni a célhoz.

A mamám nem győzi mondani, hogy sokat köszönhet Gyurkának. És rendetlenkedve, de szükségszerűnek érzi, hogy keresse, ráhangolja magát arra a belső életre, ami a teljes Élet keresése. Az idő is sürgeti, ahogy mondja. Elég nehéz feladat. Mert azt mondja, ha Jézus is tudta, akkor a belső ráhangolódás majd rávezeti őt is.

Mint ahogy én is leszögeztem magamnak még kijövetelem előtt a KIO -t olvasva, hogy a Jézusi üzenet azért egyetemes, mert az üzenete a fontos, az út, nem is a személye, mert Ő csak az üzenet hordozója, és a lényeg hogy ez az üzenet teljes és minden ember és élőlény számára szól. Az üzenetet az Egyház leegyszerűsítette a híveknek, és lefordította a Jézusi mondásokat jó cselekedetek tételének csinálására és Jézus követésére, ami aztán sok visszaélésnek adott helyet. Ez a földi rend most jól ki van kezdve, és teljes erővel folyik a sárba tiprása, köszönhetően a belső ellentmondásainak is. De a BOKOR: Korszakai vannak, mint a történelemnek. Ugy tűnik, a szétszéledés vagy tévelygés korszakának vége felé járunk, az emberek megelégtették saját maguk passzivitását és most a befelé fordulás korszaka következik. Köszönhető ez egy csomó külső, pl. ökológiai, gazdasági körülménynek is.

A gyarló emberre a külső körülmények fontosak, és azok kényszerítik a holtpontról való kimozdulásra. A cselekvések meg sajátosak, és mindenki tudása és körülményei szerint választ valami produkálni valót. Az ideális az lenne, ha az a pár ember, aki megérett arra, hogy egy közösséget hozzon létre, az összefogjon. Hogy megértse, hogyha az ideákban megegyeznek, de féllábúak, együttes erőbedobással két lábra állhatnak és játszva produkálhatnak, míg külön-külön vért verejtékkel sem tudnak egyről kettőre lépni.

Ott van a Döry Pista. Az ország ausztriai szeles csücskébe kivonulva, remek ökológiai ötletekkel, tudással (megértő feleséggel, gyerekekkel), teljes odaadással. Ott van a Bokorliget, építkezni nem lehet rá, (most kérdeztem meg megint a Korompay Évike férjét, a minisztériumi embert, semmilyen közeljövőben nem lehet rá építkezni.) És ott van Gyurka bácsi, aki most elkezdte teljes gőzzel az Óbudavárt, de egyedül. Az az egy-két felbukkanó ember mind még az individuális idealista korszakában van, és a maga útját külön akarja járni, nem teszi össze a képet, hogy össze kell fogni, már csak praktikus okoknál fogva is.

A világ kisebb lett a kommunikációs eszközök kiterjedésével. Innen is tudok produkálni egy ideig, amíg az itteni dolgaimat le nem rendezem. Tervekkel, számításokkal stb. Már épp beleugrottam az egyikbe, fejest, (egy nap választott el) de aztán különböző okok, hírek folytán várakozó állápontra helyezkedtem, várva a felbukkanó ötletet, ami megbillenti a mérleget. Itt még kell lennem egy, másfél évig. Ennek is van egy mellék haszna, mert pénz kell a megoldásokhoz.

Nagyon érdekel az ökofalu. De az ideális a közösségre épülő és ökológiailag operáló falu. Nem minden öko falu lakónak kell csupán földműveléssel foglalkozni.

Meg vagyok osztva. Úgy tűnik mindkét nagyobb próbálkozás féllábú és elszeparált a helyhez való kötődés miatt. - merthogy két erős kezdeményező egyéniségről tudok -. Most jövök rá, hogy féllábúságot használok, de szimbolikusan értettem, és nem a Gyurka bácsi átmeneti állapotát. Gyurka bácsi büszke lehet a különböző erős egyéniségekre, és kezdeményezésekre, mind a BOKOR szellemében ágaznak szét az Országban.

Most még vajúdok, merre lépjek. Sok szeretettel, jó egészséggel!